

„Ühise põllumajanduspoliitika strateegiakava 2021–2027“ poolloodusliku koosluse hooldamise töögrupi III kohtumise memo

Töögrupi kolmas kohtumine toimus 26. veebruaril 2020 Maaeluministeriumis (Lai tn 39 // Lai tn 41, Tallinn) kell 11.00-15.00.

Osalejad

Kohtumisest võtsid osa Diana Pärna (Eesti Lihaveisekasvatajate Selts), Urmas Aava (Eesti Lamba- ja Kitsekasvatajate Liit), Krista Kanniste (Mahepõllumajanduse Koostöökogu), Mario Talvist ja Madis Tiik (Eesti Poollooduslike Koosluste Hooldajad), Toomas Kukk (Pärandkoosluste Kaitse Ühing), Kadri Möller ja Eleri Pulk (Keskkonnaministerium), Kaidi Silm ja Gunnar Sein (Keskkonnaamet), Jaana Karja ja Kadri Pärnpuu (PRIA), Eneli Viik (Põllumajandusuuringute Keskus). Lisaks olid kutsutud PLK hooldajad Tõnu Kaptein, Kulno Rehkalt ja Viljas Ilves.

Kutse saajatest puudus Jekaterina Näälük (Maaelu Edendamise Sihtasutus), Riina Maruštšak (Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda), Aveliina Helm ja Riinu Rannap (Tartu Ülikool), Silvia Lotman (Eestimaa Looduse Fond).

Taust

Maaeluministerium on alustanud Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika (ÜPP) strateegiakava 2021–2027 koostamisega. Strateegiakava koostamise eesmärk on parandada põllumajandustootmise, toiduainete tootmise ja maapiirkondade säästvat arengut.

Euroopa Komisjon esitas 1. juunil 2018 seadusandlikud ettepanekud 2020. aasta järgse ÜPP kohta. Ettepanekute eesmärgiks on tagada, et ÜPP vastaks paremini praegustele ja tulevastele väljakutsetele, toetades samal ajal jätkuvalt Euroopa Liidu põllumajandustootjaid jätkusuutliku ja konkurentsivõimelise põllumajandussektori kujundamisel. ÜPP rakendamiseks perioodil 2021–2027 tuleb igal liikmesriigil koostada ÜPP strateegiakava, mis hakkab hõlmama nii põllumajanduse otsetoetusi, seni maaelu arengukavade alusel rakendatud maaelu arengu toetusi kui ka põllumajanduse ühise turukorralduse teatud sektoripõhiseid programme.

Arengukava koostamist puudutav info ja toimunud töögruppide materjalid asuvad Maaeluministeeriumi kodulehel: <https://www.agri.ee/et/upp-strateegiakava-2021-2027>

Päevakava

11.00–13.30: Kogunemine ja hommikukohv

11.00–13.30: Meetmelehe arutelu

13.00–13.45: Lõuna

13.45–16.30: Meetmelehe arutelu

Arutelude tulemused ja edasised tegevused

Kohtumise esimeses pooles oli juttu sellest, et ÜPT piirid laieneksid ja vastaksid praegustele PLK toetusõigusliku maa piiridele ning taotlemise aluseks oleks üks kaardikiht. PLK hooldajad rõhutasid, et ametiasutustel tuleb leida selleks vajalik administreerimisvõimekus. Lisaks arutati selle üle, et kas toetuse taotlemiseks peaks hakkama Keskkonnaamet koostama ala põhiseid majandamiskavasid ja mis tingimustel/millises ulatuses peaks toimuma kavade alusel toetuse taotlemine/väljamaksmine.

Päeva teises pooles arutati töögrupiga meetmelehe tingimusi. Ettepanek oli täiendada toetusõiguslikkuse nõudeid järgmiselt:

- Toetusõiguslikud peaksid olema pinnasteed/karjateed olenemata sellest, kas seal on taimestik või mitte.
- Toetusõiguslikud peaksid olema kõik kuni 0,5 ha suurused puude ja põõsastega kaetud alad, tiigid, lodud, vanajõed.
- Toetusõiguslikud peaksid olema kõik need maastikuelemendid, mis on toetusõiguslikud põllumaal (kivihunnikud jms).
- Toetusõiguslikud peaksid olema ka üle 2 meetri laiused kraavid, kui neid majandatakse.

Lisaks tehti ettepanek, et puudetukkade, tiikide jms osakaal ei tohiks olla suurem kui 15% taotletavast alast (et vältida seda, et kogu taotletav ala koosnebki ainult sellistest objektidest).

Toodi välja, et koolituse formaat peaks puutuma. Koolituse läbimise kohustus peaks olema ainult alustavatel hooldajatel. Koolitus peaks olema rohkem taotleja ja elupaiga põhine ning nõustamisega seotud. Koolitus võiks muuseas õpetada loodusväärtusi (näiteks liikide määramine).

Lisasöötmine. Ettepanekud on, et „lisasöötmine võiks olla lubatud Keskkonnaameti nõusolekul“ või „lisasöötmine võiks olla lubatud majandamiskava alusel“ või „lisasöötmisel teavitada Keskkonnaametit“ või „lisaöötmine võiks olla lubatud põhjendatud juhtudel (looma heaolu tagamise eesmärgil) Keskkonnaameti nõusolekul“. Arutelu jätkub järgmisel korral.

26.02 seisuga on toetatavate tegevuste hulgas järgmised tegevused:

- PLK niitmine ja niite kokku kogumine¹
- PLK karjatamine²
- Märgade (ja/või turvasmuldadel) niitude niitmine ja niite kokku kogumine
- Puisniidu niitmine ja niite kokku kogumine
- Laiu/väikesaare (püsiva praamiühenduseta) hooldus esimese kuni ... hektari kohta
- Kaitsekorrast tulenevate täiendavate piirangute täitmine

Toetus täiendavate tööde tegemise eest:

- Rannaaladel kõrgema karjatamiskoormuse rakendamine³
- Segakarjatamise rakendamine
- Ebasoovitava puittaimestiku eemaldamine/mätaste purustamine
- Niitmine mitte enne 1.juulit/1. augustit
- Käsitsi või hobuniidukiga niitmine

Järgmine kohtumine toimub 17. märtsil. Järgmisel korral jätkatakse meetmelehe arutelu, muuseas leiavad arutlemist järgmised küsimused:

- Kas ja mis tingimustel toimub toetuse taotlemine Keskkonnaameti koostatud ala põhiste majandamiskavade alusel?
- Milline peab olema karjatamise tulemus – kas praegust sõnastust tuleks muuta?
- Mis tingimustel on lubatud lisasöötmine?
- Milline on lubatud niitmise algusaeg?

Memo koostas Kaidi Jakobson.

¹ Sealjuures on lubatud, kui jäetakse niitmata kuni 1/5 alast. Sealjuures lubada perimeetri hekseldamist (peale kasvava puittaimestiku tagasi tõrjumiseks)

² Karjatamise tulemusena peab 1. oktoobriks/kevadeks? kogu taotletaval alal olema visuaalselt tuvastatav, et loomad on alal toitunud selliselt, et rohustu on vähemalt 50 protsendi ulatuses madalaks söödud ning ülejäänud alal on rohustu valdavalt söödud. Seletuskirja tekst.

³ Samaaegselt tuleb täita teisi PLK tegevuskavas toodud liigikaitseoluliste rannaalade täiendavaid nõudeid nagu ala peab olema vähemalt 75% ulatuses avatud veepiiriga; alal ei tohi esineda puittaimestikku (va kariloomade varjekohad); ala/alad peavad moodustama vähemalt 45 hektarilise terviku (va laiud).